Det juridiske Fakultet. December 1996.
Eksamensopgave i økonomi og regnskabslære. Rettevejledning, JRE.

Nedenfor gives eksempler på hvad en besvarelse i gruppen "god" kan indeholde. Desuden nævnes eksempler på, hvad der bør tælle op.

Opgave I.1
Afkastningsgraden viser, at rentabiliteten forringes kraftigt fra 1994 til 1995. Niveauet på 7,5% er knapt tilfredsstillende. Egenkapitalens forrentning falder ligeledes kraftigt fra 1994 til 1995. Niveauet 10,5% er (knapt) tilfredsstillende, og der tjenes på fremmedkapitalen. Ved vurdering af niveauet kan der sammenlignes med regnskabsstatistikken fra Danmarks Statistik eller (med endnu større forbehold) med renteniveauet for obligationer.

Afkastningsgraden (og egenkapitalens forrentning) falder fra 1994 til 1995, fordi aktivernes omsætningshastighed og især overskudsgraden aftager.

Det er et plus, dersom følgende bemærkes:

- Overskudsgraden (og dermed afkastningsgraden) falder, fordi kapacitetsomkostningerne stiger mere end omsætningen og dækningsbidraget. Dette kan f.eks. illustreres ved beregning af indekstal for hhv. kapacitetsomkostninger og omsætning.

- Rentabiliteten forværres, dersom renter og skat tages i betragtning.

- Skattebetalingen i 1995 overstiger årets resultat, hvilket bør give anledning til overvejelser om årsagen hertil.

- Når aktivernes omsætningshastighed falder lidt, skyldes det ikke mindst investering i anlægsaktiver.

- Nøgletal med hensyn til rentabilitet og indtjeningsevne forudsætter jævn aktivitet, og der bør korrigeres for evt. kontinuitetsbrud mht. til bl.a. vurderingsmetoder.

- Anvendelse af nøgletallet dækningsgrad forudsætter, at omkostningerne meningsfuldt kan opdeles i variable og faste omkostninger. Dersom nøgletallene nulpunktsomsætning og sikkerhedsmargen anvendes, skal dækningsgraden være uændret ved ændret omsætning.

- En sammenligning mellem afkastningsgrad (og egenkapitalens forrentningsprocent) og branchetal eller renteniveauet for obligationer forudsætter, at aktiverne er vurderet på en måde, som gør denne sammenligning meningsfuld.

Opgave I.2

Opgave I.2

Udviklingen i likviditetsgraderne tyder på en forringet likviditet i analyseperioden. Summen af likvide beholdninger og værdipapirer aftager, hvilket forringer likviditeten.

Det er et plus, dersom følgende bemærkes:

- Udviklingen i varelager, varedebitorer og varekreditorer følger aktiviteten målt ved omsætningen, idet omsætningshastighederne er konstante.

- Investeringen i inventar finansieres bl.a. ved en stigning i den kortfristede gæld, hvilket ofte er uhensigtsmæssigt.

- Likviditetsgraden på langt sigt er under 100% for 1995. Som nævnt i lærebogen p. 224 bør dette ifølge revisionsvejledning nr. 6 medføre en undersøgelse af, om going concern forudsætningen kan anvendes.

- En svaghed ved livkviditetsgrader er, at det er statiske begreber. Det bør tages i betragtning, at likviditeten også påvirkes af den fremtidige drift (efter datoen for balancen). Ved en vurdering af den fremtidige likviditet bør egentlige likviditetsbudgetter foretrækkes, men de er på den anden side mere vanskelige opstille og kræver bl.a. kendskab til virksomhedens resultatbudget.

Opgave I.3

Soliditeten kan vurderes ved beregning af nøgletallet soliditetsgrad:

Soliditetsgrad = (Egenkapital/aktiver) * 100. 1993: 35,9%, 1994: 36,1%, 1995: 28,3%

Det fremgår, at soliditeten er afgørende forringet fra ultimo 1994 til ultimo 1995.

Det er et plus, dersom følgende bemærkes:

- De udbetales udbytte i 1995 på baggrund af de frie reserver, hvilket forringer såvel likviditet som soliditet.

- Opskrivningen af ejendommen bør ikke - uden argumentation herfor - medtages ved beregning af soliditeten, da opskrivningen repræsenterer et kontinuitetsbrud.

Soliditetsgrad ultimo 1995 uden opskrivning = (Egenkapital/aktiver) * 100: 19,2%

- Soliditet, dvs. virksomhedens mulighed for at overleve, vurderes bedst ved den foreneda vurdering af rentabilitet og likviditet.